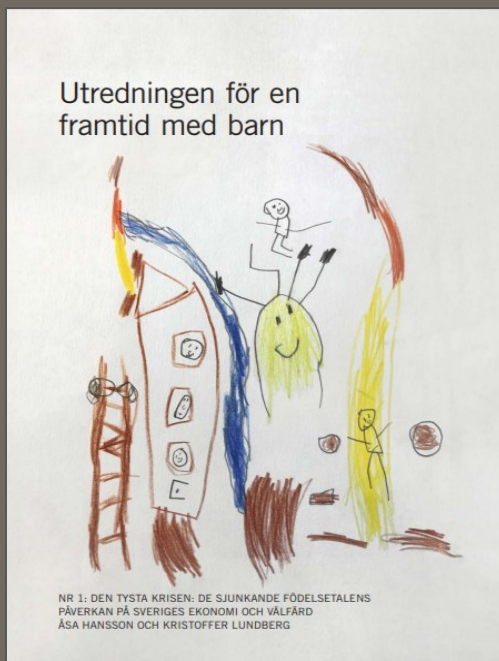

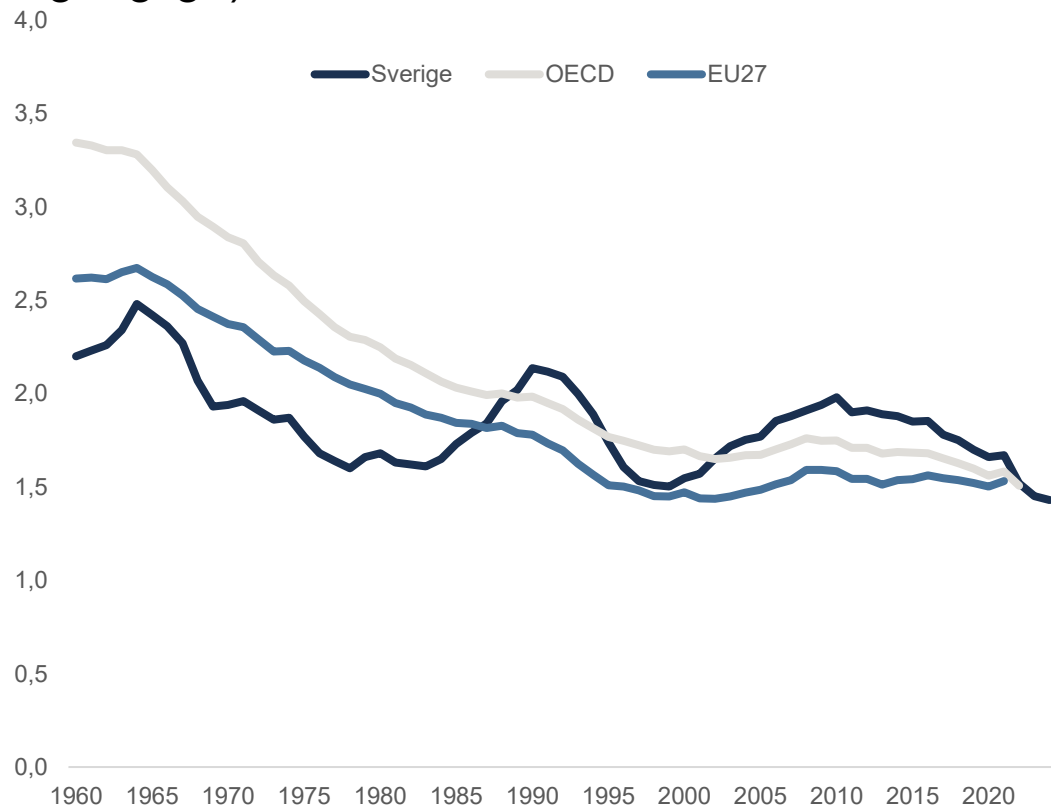
Utredningen för en framtid med barn

Åsa Hansson och Kristoffer Lundberg

Trots generös familjepolitik och ett relativt jämställt samhälle föds det färre barn i Sverige

Summerad fruktsamhet per kvinna i Sverige, OECD och EU från 1960 till 2024 (eller senaste tillgängliga)

Källa: Statistiska centralbyrån, OECD (2024), Society at a Glance 2024

- Den summerade fruktsamheten i Sverige var 1,42 år 2025 – den lägsta nivån sedan 1751.
- Varje generation blir ~30 % mindre än den föregående.
- Kopplingen till konjunkturen förefaller vara bruten.
- Andelen äldre ökar kontinuerligt, vilket ökar försörjningsbördan för den arbetsföra befolkningen.

Regeringen tillsatte Utredningen för en framtid med barn

- Regeringen beslöt den 1 juli 2025 att tillsätta en utredning för att analysera orsakerna till och konsekvenserna av Sveriges sjunkande födelsetal.
- Utredningen ska identifiera hinder för familjebildning och föreslå åtgärder för att skapa ett mer familjevänligt samhälle, vilket i sin tur ska bidra till en hållbar befolkningsutveckling och stärka realekonomin.

Utredningen – en serie skrifter

- En rad skrifter, 8-10 per år som behandlar ett specifikt ämne

Kommunikation

- Hemsida: www.framtidmedbarn.se
- Instagram: [enframtidmedbarn](https://www.instagram.com/enframtidmedbarn)

ENFRAMTIDMEDBARN

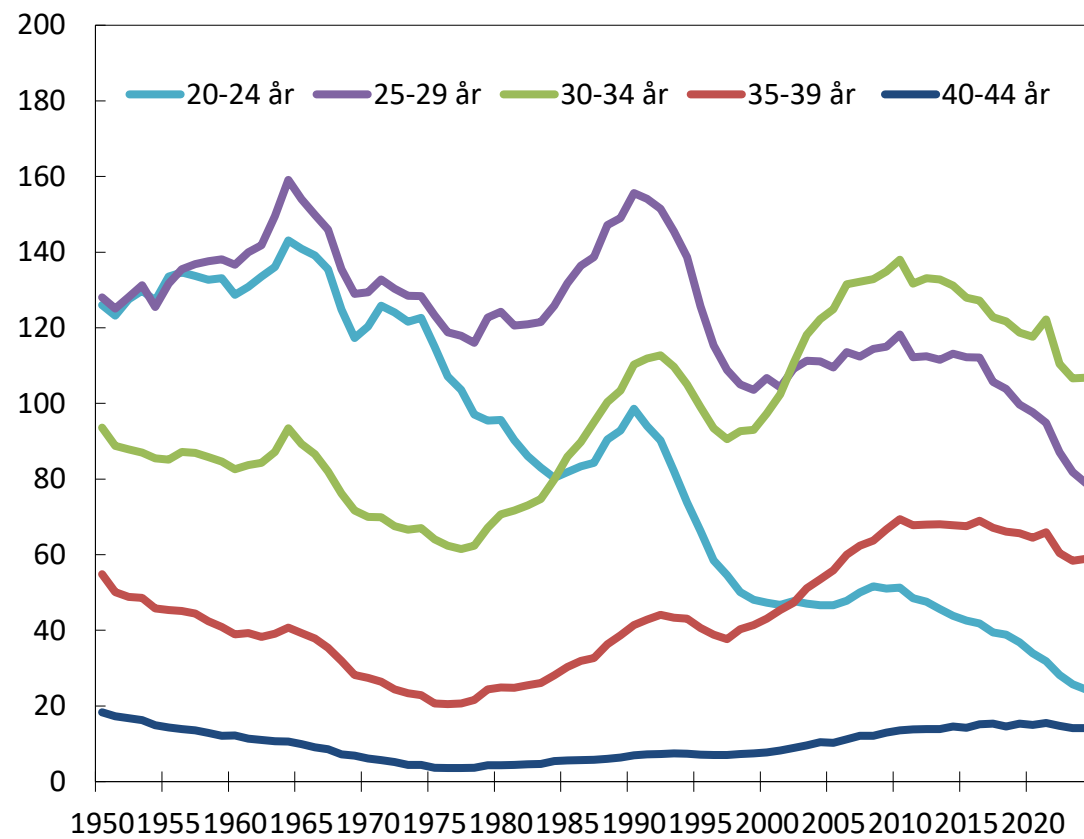
Regeringskansliet

Demografi – från hög till låg fruktsamhet (Gunnar Andersson, Skrift nr 2)

- Trendbrott 2010
- Första barnet som inte föds eller kommer senare
- Åldern på förstföderskor ökar
- Traditionella förklaringsmodeller förklarar inte nedgången

Barnafödandet sjunker bland yngre

(Antal barn per 1000 kvinnor)

Vad betyder befolkningsutvecklingen och befolkningsstrukturen för svensk ekonomi?

Befolkningsutvecklingen påverkar hela det ekonomiska kretsloppet

Sex olika demografiska scenarier

Stabil demografi: positiv migrationsbalans och en återgång till en summerad fertilitet på 1,73 barn per kvinna.

(1) **Dagens barnafödande:** Fruktksamhet på dagens nivå, samma migration och dödlighet som i stabil demografi.

(2) **Dagens barnafödande och låg migration.**

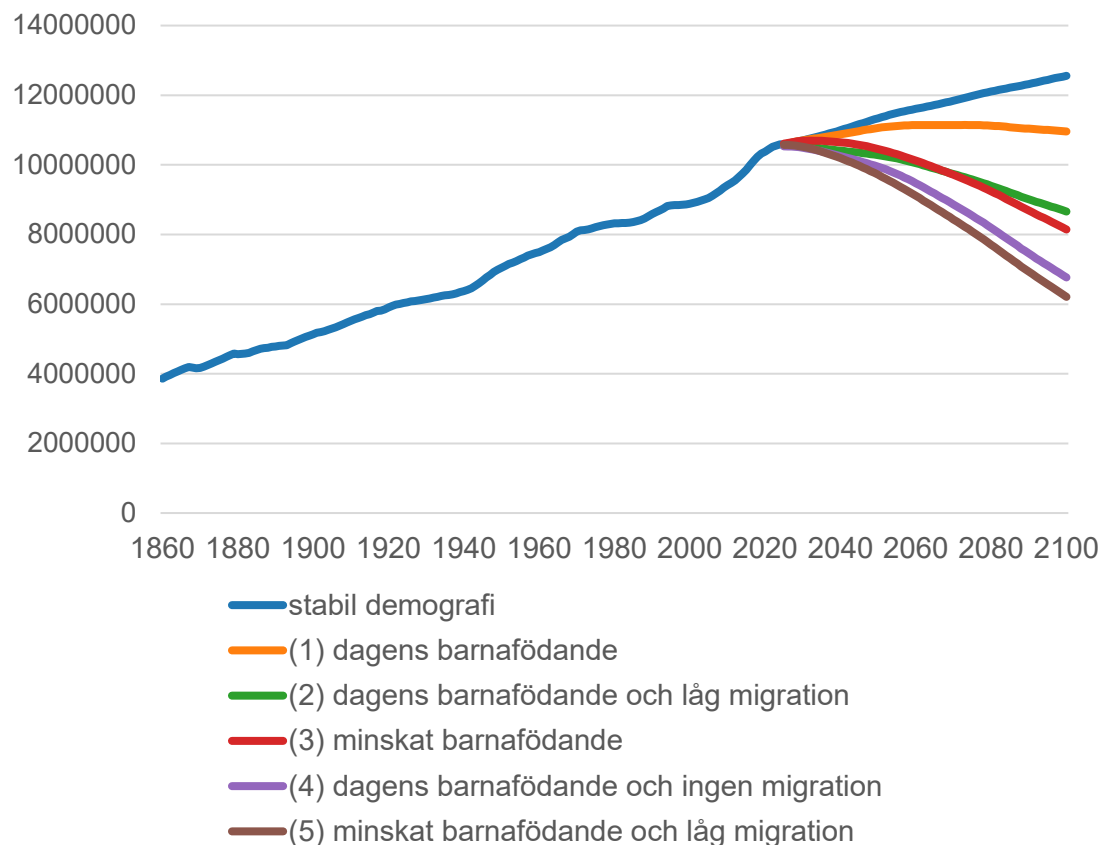
(3) **Minskat barnafödande:** Fruktksamheten fortsätter att minska enligt den historiska trenden från 2010 och fram till år 2050, för att därefter stabiliseras på 0,72 barn per kvinna.

(4) **Dagens barnafödande och ingen migration.**

(5) **Minskat barnafödande och låg migration.**

Sveriges befolkning från 1860 till år 2025 och framskrivningar fram till år 2100

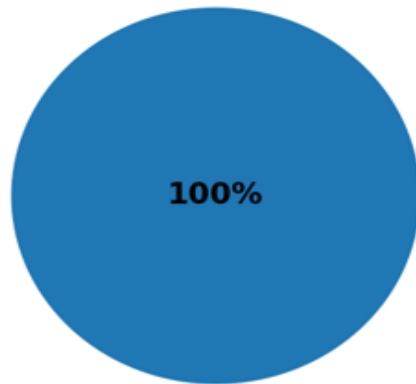

- **Stabil demografi:** Befolkningen ökar till ca 12,6 miljoner år 2100 (+2 miljoner), drivet av fortsatt migration och ökad livslängd.
- **Minskad befolkning:** Vid dagens barnafödande och minskad migration blir befolkningen 8,7–11 miljoner (−1,9 till +0,4 miljoner).
- **Kraftig minskning:** Vid minskat barnafödande och låg/ingen migration sjunker befolkningen till 6,2–8,1 miljoner (−2,4 till −4,4 miljoner).

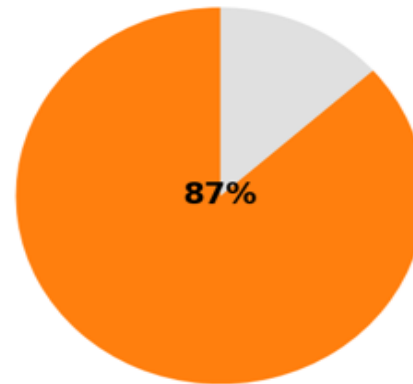

Bruttonationalproduktens storlek år 2100, per scenario

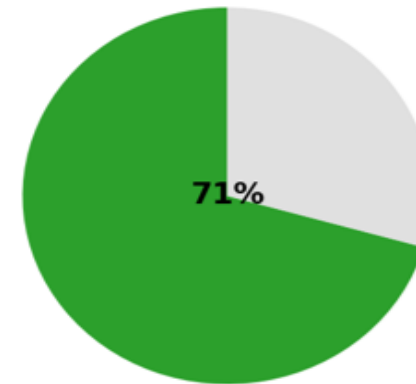
stabil demografi

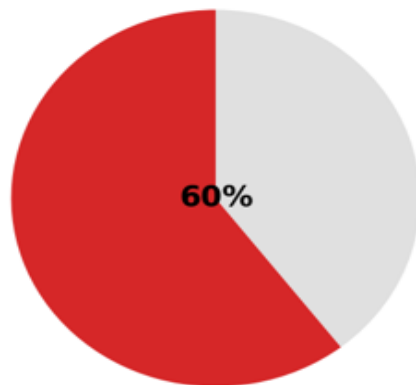
(1) dagens barnafödande

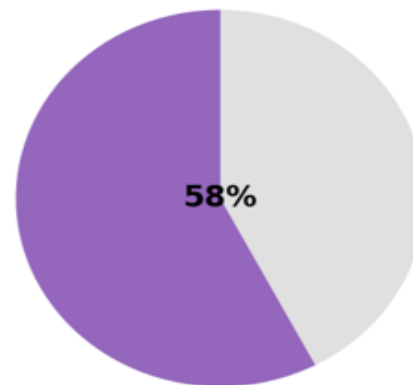
(2) dagens barnafödande och låg migration

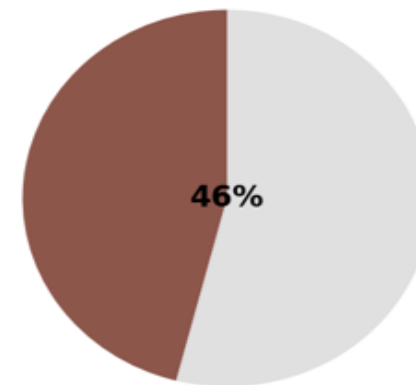
(3) minskat barnafödande

(4) dagens barnafödande och ingen migration

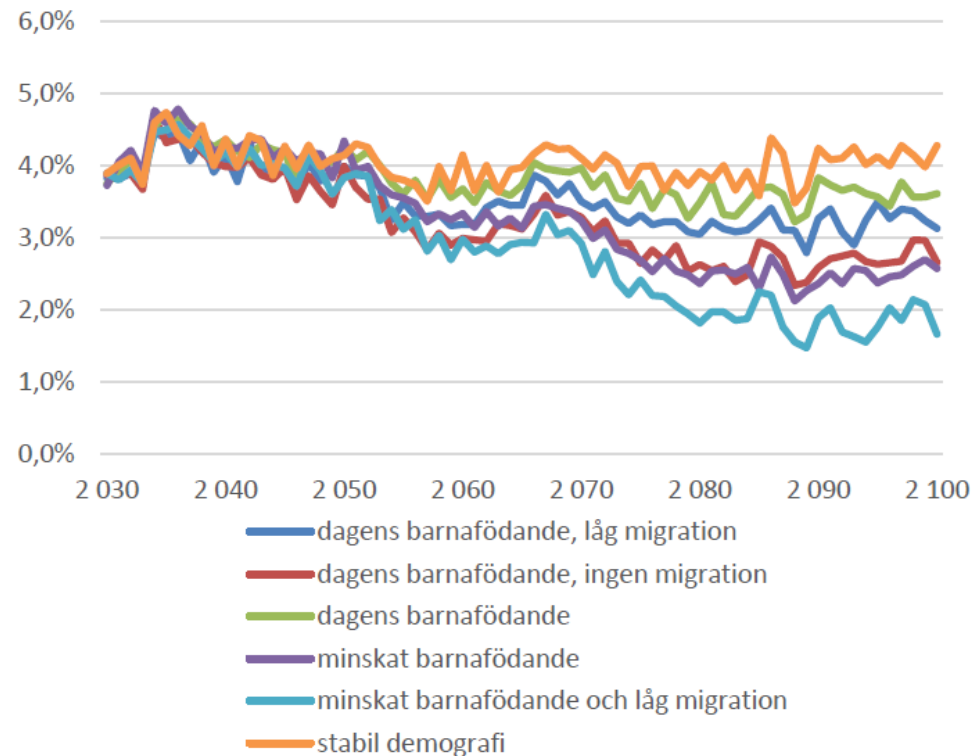

(5) minskat barnafödande och låg migration

Ekonomisk tillväxt och ekonomisk politik

Figur 6. Nominell BNP tillväxt (volym) per år i fem scenarier, 2030 till 2100

- Påverkar förmågan att bedriva ekonomisk politik
 - Penningpolitiken
 - Finanspolitik
- Medianåldern ökar – påverkar det genomförbarheten av ekonomisk politik?

Demografiska utmaningar och ekonomisk politik

Krympande och åldrande befolkning

- BNP faller och den ekonomiska tillväxttakten sjunker.
- Färre innovationer och nya företag → minskad produktivitet
- Ökat tryck på strukturreformer och konjunkturpolitik

Finanspolitiken

- Minskad arbetskraft och skattebas
- Ökade åldersrelaterade utgifter (pensioner, vård)
- Kräver starkare offentliga finanser och reformer för hög sysselsättning

Demografiska utmaningar och ekonomisk politik (*forts*)

Penningpolitiken

- Låg tillväxt och sjunkande realräntor → risk för deflation
- Utmaningar för finansiell stabilitet
- Behov av långsiktiga reformer, inte bara kortsiktig stimulans

Övergripande konsekvenser

- Offentlig sektor kräver omfattande anpassning
- Tillgångspriser kan falla
- Svårare att föra familjevänlig politik när medianväljaren blir äldre

Varför agera nu?

- **En krympande befolkning påverkar alla marknader och sektorer**
- Anpassningen till en åldrande och minskande befolkning blir **komplex och omfattande**
- **Osäkerhet kring effektiva åtgärder** – det tar tid att undanröja hinder för familjebildning och att få effekt
- **Politiken måste engagera sig tidigt** för att undvika en kris i befolkningsfrågan.

Tack!

www.framtidmedbarn.se

ENFRAMTIDMEDBARN

Regeringskansliet